

NORDISK GERONTOLOGISK FORENING

GeroNord

Nytt om forskning, utviklingsarbeid og undervisning på eldreområdet i Norden

Årgang 3 nr. 2 - 1994

Av innholdet:

- Styrets beretning for perioden 1992-1993
- NGFs regnskap
- Tildeling av kongressstipend
- Dansk Gerontologisk Selskab
- «Preparation for Ageing»
- Nye rapporter fra NGI
- Notiser
- Konferanseliste

GeroNords redaksjon:

- Aase-Marit Nygård
- Toril Utne
- Andrus Viidik

Nordisk Gerontologisk Forenings styre:

Danmark:

- Dansk Selskab for Geriatri: Peder Jest
- Dansk Gerontologisk Selskab: Andrus Viidik, formann

Finland:

- Societas Gerontologica Fennica r.f.:

Reijo Tilvis

Suomen Geriatrit-Finlands Geriatrer:

Asko Kahanpää

- Föreningen för forskning i uppväxt och
åldrande rf: Isto Ruoppila

Island:

- Icelandic Geriatrics Society: Thor Halldorsson
- Societas Gerontologica Islandica: Anna Birna
Jensdottir

Norge:

- Norsk Geriatrisk Forening: Jens Halvorsrud
- Norsk selskap for aldersforskning:
Aase-Marit Nygård, sekretær

Sverige:

- Svensk Geriatrisk Förening: Ann-Kathrine
Granérus
- Svenska Läkaresällskapets Sektion för Ålders-
forskning: Bertil Steen

Den tolvte nordiska kongressen står inför dörren och om allt går väl kommer detta, det sjätte numret av GeroNord (2-1994) att ligga i kongressmapparna när kongressen börjar i Jönköping den 29 maj 1994. Året 1994 markerar också NGF's tjugo-årsjubileum. Under den första nordiska kongressen i Århus 1973 påbörjades förberedelserna till bildandet av NGF, vilket slutfördes under våren 1974.

Vad har så skett under dessa tjugo år? Något av detta är omtalat i mina ledare i tidigare nummer av GeroNord. Den förutsatta strukturen fem gånger två (fem länder gånger en gerontologisk plus en geriatrisk) moderföreningar blev uppnådd först 1989. Efter moderniseringen av stadgarna (i Reykjavik) till fem gånger två eller flera moderföreningar blev vi med upptagande av en tredje finsk förening 1992 elva. Nu är diskussioner igång beträffande sammanslagning av de två svenska moderföreningarna. Om detta leder till bildandet av en ny tvärvetenskaplig svensk förening återstår att se. NGF är rustad till att stödja utvecklingen av gerontologin i Norden var än detta är nödvändigt.

NGF's stöd till gerontologin i Norden blir synligt på flera sätt under Jönköpings-kongressen: Vi fortsätter utdelningen av stipendier till unga forskare. Den stora nyheten är utdelande av det nordiska gerontologipriset på NOK 50.000, som är instiftat av NGF i samarbete med Rhône-Poulenc Rorer. Prismottagaren, som får priset under öppningsceremonin, kommer att presenteras i nästa nummer av GeroNord, även om denna person är så välkänd, att presentation kan tyckas vara överflödig. Men en av de mest framgångsrika karriärer inom nordisk gerontologi är ändå i hög grad värd att beskrivas.

Ett annat av NGF's initiativ kommer att slutföras under Jönköping-kongressen: En arbetsgrupp under Eva Beverfelts ledning kommer att främstlägga ett förslag till slutdokument om gerontopsykologins ställning i Norden med förslag om hur ämnesområdet bör utvecklas i Norden. Det är viktigt, att alla intresserade deltar i denna diskussion. NGF hoppas, att detta blir starten till en lika positiv utveckling som den geriatriken har fått efter upprättandet av en geriatrisk-läkar-grupp i samband med kongressen i Tampere 1986.

Andrus Viidik

Nordisk Gerontologisk Forening (NGF)

er et samarbeidsorgan for de gerontologiske og geriatriske foreningene i de nordiske land. Følgende foreninger er fra og med 1993 tilsluttet NGF:

Dansk Gerontologisk Selskab: Formann Andrus Viidak, sekretær Jørgen Bruun Pedersen
Dansk Selskab for Geriatri: Formann Peder Jest, sekretær Jørgen Linde

Societas Gerontologica Fennica, r.f.: Formann Reijo Tilvis, sekretær Jaakko Valvanne
Suomen Geriatri-Finlands Geriatrer: Formann Jukka Heikkinen, sekretær Pirkko Jäntti
Föreningen för forskning i uppväxt och åldrande rf: Formann Isto Ruoppila, sekretär Anne Rasku

Societas Gerontologica Islandica: Formann Anna Birna Jensdottir, sekretær Finnur Bardarson
Icelandic Geriatrics Society: Formann Thor Halldorsson, sekretær Björn Einarsson

Norsk selskap for aldersforskning: Formann Per Sundby, sekretær Jan Høyesten
Norsk Geriatriisk Forening: Formann Otto Chr. Rø, nestleder Anette Hylen Ranhoff

Svensk Geriatriisk Förening: Formann Ann-Kathrine Granérus, sekretær Karin Hedner
Svenska Läkaresällskapets Sektion för Åldersforskning: Formann Bertil Steen, sekretær Peter Ekelund

NGFs ekspertråd fungerende til og med 12. NKG i Jönköping:

Danmark	Finland	Island	Norge	Sverige
Medisin:	Marianne Schroll	Reijo Tilvis	Ársæll Jónsson	Bertil Steen
Biologi:	Henrik Klitgaard	Antti Hervonen	Sigurd St. Helgason	Hans Lithell
Odontologi:	John Christensen	Eino Mäkilä	Peter Holbrook	Guy Heyden
Psykologi:	Pia Fromholt	Jan-Erik Ruth	Eirikur Ó. Arnarsson	Boo Johansson
Sosiologi:	Bjørn Holstein	Pirkko Karjalainen	Sigríður Jónsdóttir	Mats Thorslund
Sykepleie:	Lis Wagner	Anita Brink	Anna Birna Jensdóttir	Astrid Norberg

Adresseendring

GeroNord sendes gratis til alle medlemmer av NGFs moderforeninger.

For at bladet skal kunne nå medlemmene så fort som mulig, er det viktig at foreningenes medlemsregister er fullstendige og oppdaterte. Det er den enkelte forening som sørger for oppdatering og rettelser i sitt medlemsregister. Redaksjonen mottar adresseetiketter fra foreningene før hver utsendelse.

Melding om adresseendring må sendes direkte til den enkelte forening - **ikke** til GeroNords redaksjon.

Nordisk Gerontologisk Forenings stipend til unge forskere som deltar i nordiske kongresser

Styret i Nordisk Gerontologisk Forening vedtok i 1991 å utlyse 10 stipend for deltakelse i nordiske kongresser. Stipendiet er på 3.000 norske kroner. Stipendmottakerne betaler ikke kongressavgift. Reiseutgifter dekkes ikke. Kriteriene for å kunne søke stipendiet er:

«Yngre gerontologer som ikke har overordnet stilling og som har problemer med å få dekker kongressutgifter av arbeidsgiver. Det er en forutsetning at man har sendt inn abstract og fått det godkjent.»

Til den XII Nordiske Kongress i Gerontologi er det kommet inn i alt 27 søknader om stipend, fordelt slik: 8 danske, 3 finske, 2 islandske, 8 norske og 6 svenske. Nedenfor presenteres stipendvinnerne:

Danmark:

Henrik Nielsen, dr.med.
Medicinsk afdeling
Rigshospitalet, København
for abstractet «Rehabilitering af ældre patienter med akut myokardieinfarkt»

Nielsen, Henrik. Uddannet ved Københavns Universitet i 1979. Speciallæge i kardiologi, ansat ved medicinsk afdeling B på Rigshospitalet. Gennom 8 år har jeg beskæftiget mig med videnskabelige undersøgelser af iskæmisk hjertesygdom hos ældre.

Jeg har i maj 1993 forsvarer min disputats i monografiform «akut myokardieinfarkt hos ældre. Forløbet, prognostiske faktorer og effekt af rehabilitering.»

Kirsten Schroll
Landbouwuniversiteit Wageningen
Wageningen, The Netherlands
for abstractet: «Kost og helbred hos 75-79 årige i Roskilde.»

Schroll, Kirsten. Er uddannet ved levnedsmiddelstudiet ved Landbohøjskolen i København. Specialiseret i ernæring gennem 9 månaders studier ved uddannelsen i human ernæring, Ulster Universitet og 3 måneder projekтарbeide om HIV positive patienters ernærings-tilstand ved Trinity College, Dublin. Træning i gerontologisk forskning påbegyndt i efteråret 1992 som phd-studerende ved Institut for human ernæring ved Landbrugsuniversitetet i Wageningen.

Phd-studiet tager udgangspunkt i SENECA-undersøgelsen (Survey in Europe on Nutrition and the Elderly a Concerted Action) og omhandler ældres kostvaner og helbred i Europa. I foråret 1993 gennemført den danske del af SENECA's opfølgning og påbegyndte herpå databehandlingen i

Wageningen, som er koordinerende center for SENECA og giver således rig mulighed for at sammenligne danske data med resultater fra de 10 andre SENECA centre.

Denne mulighed anvedes i en tværsnitsundersøgelse af kostvalg blandt ældre fra 3 nordeuropæiske og 3 sydeuropæiske SENECA centre. Ved at arbejde med flere grupper af ældre, forventes en større variation i fødeindtag og dermed en større variation i ernæringsstatus, end hvis udelukkende ældre danskere deltog i undersøgelsen.

Trends i ældre danskernes energiindtag, fysiske aktivitet og kropssammensætning er præsenteret som poster ved den 12. Nordiske kongres i gerontologi.

Finland:

Jaana Ruuskanen, PhLic
University of Jyväskylä
Dept. of Physical Education, Finland
for abstractet: «The Impact of Training on Learning Coordinative Task Among 65- and 70-75 Year-Old Women»

Ruuskanen, Jaana, started the postgraduate studies six years ago, working in a larger multidisciplinary gerontological research project, the Evergreens, and passed the degree of Licenciate of the Science from the Evergreen's material. Her special interests have been directed to physical activity and related factors among the elderly individuals living in their own homes and institutions. Also, the community-based intervention study of promoting physical activity among the elderly persons in the city of Jyväskylä, and to participate in the intersectoral work for it, has been very interesting. At this moment, she is reporting the results of her experimental study (directed to be a

doctoral thesis), which is dealing with gross-motor learning among elderly women. Her work has been made possible by grants from the Ministry of Education and the University of Jyväskylä.

Timo Strandberg
Geriatric Unit
University of Helsinki
00290 Helsinki
for abstractet «Determinants of Hyperinsulinemia in a Random Elderly Population»

Strandberg, Timo, født 1953. Medicine licenciat 1978 ved Helsingfors Universitet. Med.kir.dr. 1983, docent 1993 («experimentell inre medicin»), Helsingfors Universitet. Specialist i geriatri 1993.

Har utført geriatrisk forskning i den geriatriska enheten vid Helsingfors Universitet fra og med 1990. Huvudsakliga forskningsintressen inom geriatri är kardiovaskulära sjukdomar och deras risk faktorer, inkl. diabetes. Inom dessa områden medverkat i olika projekter, speciellt i det s.k. Helsinki Ageing Study.

F. n. en femårs tjänst som biträdande lärare i Medicinska Fakulteten vid Helsingfors Universitet.

Island:

Anna Birna Jensdottír
Borgarspítalinn
Geriatrisk avdeling
Reykjavík
for abstractet: «The Nursing Home Resident Assessment Instrument in Iceland»

Anna Birna Jensdóttir, født 17.12. 1958 i Reykjavík. Sygeplejerske fra The Icelandic School of Nursing 1981. Videreuddannelse med SD eksamen fra Danmarks Sygeplejerskehøjskole ved Aarhus Universitet 1986 og SA eksamen fra samme skole 1987. Forskningskurser for sygeplejersker i Norden fra Universitetet i Göteborg 1987, Universitetet i Kuopio 1988, Universitetet i Oslo 1991. Sygeplejerske på Rigshospitalet i Reykjavík 1981-83. Ass. afdelingssygeplejerske på geriatrisk afdeling Reykjavík Kommunehospital 1983-85. Ass. chefsygeplejerske på geritriske afdelinger samme hospital fra 1987.

Representant for the Icelandic Nurses Association i WENR (Workgroup of European Nursing Research) 1988-1993. Medlem af SSN (Sygeplejernes samarbejde i Norden) arbejdsguppe om kvalitetssikring

i sygeplejen 1988-1993. Medlem av NGFs ekspertråd fra 1990. Formand for Societas Gerontologica Islandica fra 1991, og medlem av NGFs styre fra 1994.

Forskningsprosjekter bl.a.: «Prevalence and progress of urinary incontinence in elderly patients in longterm wards» sammen med Sólveig Benjaminsdóttir og Ársæll Jónsson, publicert 1991. Nuværende forskning: «Icelandic Resident Assessment Instrument», sammen med forskningsgruppen Ingibjörg Hjaltadóttir, Hilff Guðmundsdóttir og Pálmi V. Jónsson.

Thuridur J. Jónsdóttir, Ph.D.

Icelandic National Hospital

Department of Psychiatry

Reykjavik

for abstractet «Neuropsychological bedömning och regional cerebral bloodflow measurement (SPECT) vid diagnostik av dementa patienter»

Thuridur J. Jónsdóttir received her training in psychology in Canada. M.Sc. degree in clinical psychology in 1986 (Acadia University, Nova Scotia) and Ph.D. in clinical neuropsychology in 1991 (Dalhousie University, Nova Scotia). The doctoral research focused on the relationship between clinical symptomatology and brain dysfunction in schizophrenia. The subjects included Canadian and Icelandic patients. During the doctoral training, considerable work was done with geriatric patients (Camp Hill Hospital, Halifax), and after the return to Iceland in 1989, she has done both clinical work and research with geriatric patients.

She is currently involved in several research projects with Drs. Jón Snædal and Jón Eyjolfur Jónsson, and in several neuropsychological research projects with psychiatric patients at the Icelandic National Hospital as well. An extensive study on Icelandic schoolchildren (ages six through 15) for the purpose of collecting normative data on a neuropsychological test battery is just completed.

Norge:

A.L. Mina Bergem,
Universitetet i Oslo,
Psykiatrisk Institutt, Vindern, Oslo
for abstractet: «How Age of Onset and
Age of Sample can Affect the
Estimation of Concordance Rate in
Demented Twin Pairs»

Bergem, Mina, født 1956. Medisinsk embetseksperten ved Universitetet i Oslo 1984. Turnustjeneste i Nord-Norge og 3 år som assistentlege ved Psykiatisk klinik, Vindern, til 1988. Forskningsstipendiat ved Psykiatisk institutt, Universitetet i Oslo, med prosjektet «Årsaksfaktorer ved senil demens». Prosjektet er en landsomfattende

tvillingstudie, og målsetningen er bl.a. å kartlegge arvelige og miljømessige risikofaktorer for utviklingen av Alzheimers sykdom og vaskulær demens. Ett års stipendlønn fra Rådet for Psykisk Helse for å avslutte doktorgradsarbeidet i løpet av 1995.

I 1992/93 ansatt som konstituert overlege og leder av Alderspsykiatrisk poliklinikk ved Gaustad sykehus. Dette er den første poliklinikk i sitt slag i Norge. Én av tre prosjektleddere for prosjektet «Utadrettet alderspsykiatri», som er tilknyttet denne poliklinikken. Prosjektet er støttet av Sosial- og helsedepartementet og tar sikte på å utvikle en behandlingsmodell spesielt tilpasset alderspsykiatrien.

Tillitsverv: Medlem av Medical & Scientific Advisory Board of the Alzheimer's Foundation siden nov. 1990. Medlem av Fakultetsrådet ved Det Medisinske fakultet ved Univ. i Oslo fra 1992. Representant for de åremålsansatte ved Instituttgruppe for Psykiatri ved Universitetet i Oslo fra 1991.

Marianne Munch

Bergen kommune

Helse og sosiale tjenester, Bergen
for abstractet: «Mot i pannen, vett i
brystet. Om opplæring av kommunalt
personale på feltet aldersdemens.»

Munch, Marianne, født 7.4. 1952. Utdannet sykepleier ved Haukeland Sykepleierhøgskole 1977. Arbeidserfaring fra sykehus frem til 1979. Deretter arbeidet i Hjemmebaserte tjenester som sykepleier og oversykepleier. I denne perioden startet et prosjekt i samarbeid med «Eldreomsorgsprosjektet i Laksevåg bydel», som handlet om samordning av omsorgen for hjemmeboende aldersdemente. Fra 1986 lærer ved Haukeland Sykepleierhøgskole, samt ledet prosjektet «Aldersdemens i primærhelse-tjenesten, et praktisk rettet pilotprosjekt» i samarbeid med psykiatrisk sykepleier i Fana bydel, Bergen.

Fra 1990 prosjektleder for to undervisningsprosjekter tilknyttet Utviklingsprogrammet om aldersdemens. Det første i samarbeid med Osterøy kommune (1990-91), det neste i Lødefjord Bydel, Bergen (1992-93). Begge handlet om dyktiggjøring av personalet såvel ved institusjoner som i hjemmebaserte tjenester. I tillegg deltok legene i eget kurs. For å sette i gang endringsprosesser, har modellæring med veileding vært nødvendig metode, kombinert med teori. Evaluering viser at der hvor ledere har vært engasjert og deltatt, angir personalet at de i større grad bruker det de har lært, enn der hvor ledere av forskjellige årsaker ikke har deltatt i samme grad.

Fra 1994 Opplæringskonsulent i Løvstakken bydel, Bergen. Vært med og startet Støtteforeningen for aldersdemente og deres pårørende i 1986 og leder i denne fra 1992-94.

Grunnfag i Folkloristikk, Grunnfag i sykepleievitenskap ett semester.

Sverige

Anna Ramnemark

Institut för geriatrik

Umeå Universitet, Sverige

for abstractet: «Fallolycksbenägna patienter inom geriatrik institutionsvård»

Ramnemark, Anna, är doktorand vid institutionen för geriatrik vid Umeå universitet. Jag är 24 år och kommer ursprungligen från Halland, men flyttade norrut för några år sedan. Jag läser till läkare. Under de år jag har studerat har intresset väckt för forskning och fördjupning, vilket det tyvärr sällan finns utrymme för på läkarlinjen. I samband med kursen i långvårdsmedicin och geriatrik fann jag intressant projekt samt bra handledning.

Mitt forskningsområde rör fallolycker, frakter och utveckling av benskörtet (osteoporos) efter slagfall. Kort bakgrund är, att slagfallspatienter är en grupp som råkar ut för mycket fallolycker och de utgör också en stor andel av de patienter som drabbats av höftfraktur. Frakterna kommer sent i efterfölloppet till slagfallen och detta väcker misstanke om utveckling av osteoporos, företrädesvis på den förlamade sidan. Förekomst av och mekanism bakom denna osteoporosutveckling undersöker vi i en nystartad studie. På kongressen i Jönköping kommer jag att呈现出 två olika studier. Den första handlar om fallolycker där vi undersökt vad som karakterisera de patienter som har stor benägenhet att falla inom geriatrik institutionsvård, och den andra rör förekomst av frakter efter slagfall.

Peter Öberg

Uppsala Universitet

Sociologiska institutionen

Uppsala

for abstractet: «Självbilden och kroppen i livshistorieperspektiv»

Öberg, Peter. Studier i socialt arbete och socionomexamen 1987 vid Svenska social- och kommunalhögskolan vis Helsingfors universitet. Vidare studier till politices magister 1988 vid Helsingfors universitet i ämnet socialpolitik med inriktning på socialt arbete. Avhandlingen handlade om ensamhet och ålderdom utgående från en studie om ensamhetsupplevelse bland äldre. Resultaten från denna studie har också publicerats i flera artiklar, främst i den finska tidskriften Gerontologia, tillsammans med Jan-Erik Ruth och Lars Tornstam. Efter detta har jag arbetat i ett nordiskt

Effekten av en geriatrisk vårdundersökningsperiod på patienter inom finländsk kontrollerad hemsjukvård

Pertti Karppi, Överläkare, Kinkomaa sjukhus

Disputation: 13. augusti 1993, Helsingfors Universitet

Huvudmålet med denna randomiserade och kontrollerade undersökning var att klärlägga, om man positivt kan påverka hälsa, funktion, belägenhet med vården samt användandet av hälso- och socialservicen genom att välja vissa äldre patienter från hemsjukvården och evaluera och rehabilitera dem individuellt på en geriatrisk enhet vid ett finländskt centralsjukhus.

Undersökningsmaterialet bestod av sammanlagt 312 patienter från Mellersta Finland, alla över 65 år gamla. De led av flera samtidiga sjukdomar, använde mycket mediciner, hade problem som i princip kunde botas samt risk att institutionaliseras. Vårdgruppen bestod av 104 och kontrollgruppen av 208 patienter. Elva patienter frånsade sig geriatriska enhetens vård. Den statistiska analysen gjordes emellertid enligt den ursprungliga randomiseringen.

I utgångsläget var vårdgruppen och kontrollgruppen jämförelse dugliga enligt forskarens intervju. De skilde sig från varandra ändast i tre parametrar av liten betydelse.

Beträffande patienternas institutionalisering eller mortalitet skilde sig vårdgruppen inte från kontrollgruppen. Man gjorde en speciellt noggrann kartläggning av hälso- och socialservicens användande under uppföljningsåret.

forts. fra s. 4:

projekt om livsformer och åldrande, lett av Kari Wænness, Jan-Erik Ruth och Lars Tornstam, där vi studerat åldrandet i ett livshistorieperspektiv. Projektets slutrapport «Livslöp bland gamla i Norden» finns publicerad i NGIs rapportserie (nr. 2/1993). I detta projekt började jag som assistent vid Finlands Akademi och Kuntokallio 1988, arbetade vidare som stipendiat vid Institut for Socialmedicin i Köpenhamn ett år (1991-92). Nu är jag sedan 1.1.1993 doktorand vid Uppsala universitet, sociologiska institutionen, och min doktorsavhandling kommer att basera sig på ovan nämnda projekt om livsformer och åldrande.

Vårdgruppen och kontrollgruppen var så gott som identiska med två undantag. Varje vårdpatient tillbringade i medeltal ett par veckor extra på geriatriska kliniken, men nio dygn mindre på olika hälso-centralsjukhus än kontrollpatienterna.

Hemsjukskötarna ansåg att vårdpatienternas hälsotillstånd hade avsevärt förbättrats tre månader efter undersöknings början. Det var inte fråga om en blindundersökning och detta faktum kan påverka resultatet.

Beträffande den fysiska funktionen erhölls några få skillnader mellan grupperna. Urinkontinensen och förmågan att klara hemstädningen förbättrades mer bland vårdpatienterna än kontrollpatienterna under de första tre månaderna. I slutet på året fanns ingen märkbar skillnad kvar. Effekten var sälunda ganska kortvarig.

Hälsocentralläkarna, hemsjukskötarna, patienterna och anhöriga var nöjda med vården under hela året. På kontroll, tre månader efter undersöknings början växte vårdgruppens belägenhet mer än hos kontrollpatienterna.

Enligt efterhandsförfrågningen som gemensamt besvarades av hälsocentralläkarna och hemsjukskötarna drog cirka 75 procent av patienterna nytta av den geriatriska

vården. Nyttan innebar att patienten själv, hemsjukvården och anhöriga samtidigt drog nytta av vården. Enligt flera efterhandsanalyser kan man anta, att minst en tredjedel av alla 312 patienter dragit stor nytta av geriatriska vården.

Vårdperioden på geriatriska kliniken visade sig ha en ganska kortvarig effekt på hemsjukvårdens patienter. För att förminka antalet vårdagar på institutioner borde man evaluera och rehabilitera endast speciella riskgrupper på geriatriska kliniken. En grupp är till exempel problematiska långvårds-patienter vilkas förmåga att klara sig i hemmet närmar sig sin absoluta gräns. Den andra gruppen är akuta sjukdomsfall vilkas vård och undersökning är försvårade på grund av obestämda och många samtidiga symptom. Den tredje gruppen är äldre rehabiliterings-patienter vilkas rehabilitering enligt lokala beslut kunde centraliseras på geriatriska avdelningen och dess specialkunnande.

Den ursprungliga avhandlingen har 128 sidor, är finskspråkig, titeln: Geriatrisen sairaalatutkimusjakson vaikuttavuus valvotun kotisairaanhoidon pitilaisiin. Satunnaistettu, kontrolloitu tutkimus Keski-Suomen sairaanhoidopäijässä. Resumé på engelsk och svensk.

Nye rapporter fra Norsk gerontologisk institutt:

Moen, Bjørg:
Eldre innvandrere i Gamle Oslo
NGI-rapport 4:1993, 84 s.

Olsen, B. og Solem, P.E.:
Egenbetaling for hjemmetjenester -
stadig i støpeskjene
NGI-rapport 5:1993, 97 s.

Ingebretsen, R. og Endestad, T.:
På skolebenken i eldre år? En
kartlegging av interesse for kurs og
studievirksomhet
NGI-rapport 6:1993, 71 s

**Ingebretsen, R. og Guntvedt,
O.H.:**
Eldresentre på nye veier. Erfaringer
fra utviklingsarbeid
NGI-rapport 7:1993, 89 s.

Helset, Anne (red.):
I lyst og nød – livssituasjonen for
gamle kvinner med minstепensjon i
Danmark, Norge og Sverige
NGI-rapport 8:1993, 218 s.

Styrets beretning for perioden 1. januar 1992 - 31.desember 1993

Beretningen gjelder virksomheten for to kalenderår, og ikke som tidligere for perioden mellom to Nordiske kongresser i gerontologi (vedtatt på NGFs 29. styremøte, 29. juni 1992 i Odense).

Styrets virksomhet

Styret har i perioden hatt 1 styremøte under 11. Nordiske kongress i gerontologi i Odense (juni 1992), 1 styremøte i Oslo (oktober 1992) og 1 styremøte i Bergen (oktober 1993) i forbindelse med det årlige nordiske «professormøte», hvor flere av styrets medlemmer deltok.

I tillegg har formannen og sekretariatet hatt 4 arbeidshelger i Oslo og planlegningsmøter før styremøtene. Både styremøter og møter i sekretariatet er lagt til week-ender, lørdag ettermiddag/søndag formiddag, av økonomiske årsaker (APEX-billetter og week-end-moderasjoner på hotellene).

NGFs medlemmer og styresammensetning

NGF bestod inntil høsten 1992 av to moderforeninger fra hvert av de fem nordiske land. I 1992 fikk NGF søknad fra «Föreningen för forskning i uppväxt och åldrande rf» om medlemskap, som etter grundig diskusjon i styret, ble innvilget. NGF har, inkludert den nye finske foreningen, ca. 2.600 medlemmer.

NGFs styre har i perioden 1992-1993 hatt følgende sammensetning :

Danmark:

Andrus Viidak, Dansk Gerontologisk Selskab, formann

Marianne Schroll, Dansk Selskab for Geriatri (til 31.5.92)

Carsten Hendriksen, Dansk Selskab for Geriatri (tiltrådte 1.6.92)

Finland:

Asko Kahanpää, Societas Gerontologica Fennica rf
Reijo Tilvis, Suomen Geriatrit - Finlands Geriatrer
Isto Ruoppila, Föreningen för forskning i uppväxt och åldrande rf (fra og med 1993)

Island:

Jon Snædal, Societas Gerontologica Islandica
Arsæll Jonsson, Icelandic Geriatrics Society

Norge:

Jens Halvorsrud, Norsk geriatrisk forening
Aase-Marit Nygård, Norsk selskap for aldersforskning, sekretær/kasserer

Sverige:

Ove Dehlin, Svensk Geriatrisk Förening (1992)
Ann-Kathrine Granérus, Svensk Geriatrisk Förening (1993)

Bertil Steen, Svenska Läkaresällskapets Sektion för Åldersforskning

Medlemskontingenten til NGF økte fra NOK 20 i 1991 pr. medlem i moderorganisasjonene til NOK 30 i 1993.

Det har i det aktuelle tidsrom vært satset på å bygge opp et effektivt sekretariat. Dette har til tider lagt press på styremedlemmene i form av anmodninger om raske svar på henvendelser pr brev/fax, f.eks. om fremskaffelse av oppdaterte og samordnede medlemslister. Sekretariatet har satt stor pris på styrets samarbeidsevne og handlekraft. Konsulent Toril Utne ved Norsk gerontologisk institutt har det daglige ansvaret for driften av sekretariatet.

Aktuelle saker behandlet av styret

11. Nordiske kongress i gerontologi

Kongressen ble avviklet i Odense i tiden 28. juni - 1. juli 1992 med ca 400 deltakere, og arrangørene høstet stor anerkjennelse for arrangementet. Ikke minst ble kongressens ryddige regnskapsmodell fremhevet som et eksempel til etterfølgelse. Kongressen ga et overskudd på DKR 250 000.

Kongress-stipend

I tilknytning til kongressen i Odense utlyste NGF 10 stipend (to til hvert land) til unge forskere som deltar i Nordiske kongresser. Hvert stipend var på NOK 3 000, og vedkommende som fikk stipend, slapp å betale kongressavgift. Styret har vedtatt å fortsette utdeling av stipend i forbindelse med de

Nordiske gerontologikongressene. Til kongressen i Odense ble disse tildelt stipend :

Danmark:

Ingrid E. Lauridsen, København for abstractet: «Sundheds-pædagogiske grupper for ældre (den 3. og 4. alder)»
Lisbeth Uhrskov Sørensen, Århus, for abstractet: «Demente patienters indlæggelsesmønster på danske psykiatriske hospitaler»

Finland:

Timo Strandberg, Helsinki, for abstractet: «Multiple Risk Factors of Cardiovascular Diseases in the Elderly»
Heikki Luukinen, Oulu, for abstractet: «Falls in a population 70 years or older - incidence, circumstances, causes and consequences»

Norge:

Terje Eggenvik, Oslo, for abstractet: «Rastløshet, engstelse og irritasjon hos eldre med demenssymptomer»
Anette Hylen Ranhof, Kristiansund, for abstractet: «Områdegeriatri på Nordmøre»

Sverige:

Marti G. Parker, Järfälla, for abstractet: «Assessment of physical function in an interview survey»
Helena Sunvisson, Haninge, for abstractet: «Utvärdering och erfarenheter från en cirkel för anhöriga till Parkinsonsjuka».

Fra Island var det ingen søker.

NGFs ekspertråd

Ekspertrådet vurderte abstracts til kongressen i Odense, og flere medlemmer fikk tildelt en aktiv rolle under kongressens generaldebatt. Ekspertrådet hadde et møte umiddelbart etter kongressen for å gjøre en faglig evaluering av innholdet, med tanke på å kunne gi råd for opplegg av neste kongress. NGFs ekspertråd i perioden 1992-1993 står opplistet på s. 2 i dette nr. av GeroNord.

Nordisk kurs i gerontologi for universitets- og høgskolelærere

NGF var i sin tid en av initiativtakerne til kursene som har til hensikt å spre kunnskap om nyere forskning og gi fordypningsmuligheter innen ulike områder av gerontologien. Kursene skal bidra til etablering av et nettverk for lærere i Norden som kan støtte hverandre gjennom utveksling av kunnskap, erfaringer og ressurspersoner.

Kursene finansieres av Nordisk Ministerråd, men deltakerne må dekke reise og opphold. Kursene gjennomføres i internatform med to uker vår og høst, med innlagt prosjektarbeid i tiden mellom kursperiodene. Det første kurset fant sted i Liselejre, Danmark i 1991 og det andre kurset var lagt til Oslo, Norge i 1992/93. Mens det var 52 søker til det første kurset, var det bare 20 søker til Oslo-kurset, og for få land var representert i søkermassen til at det kunne godkjennes som nordisk kurs. Den stadig vanskeligere økonomiske

situasjon i Norden ga seg utslag også på dette området.

NGFs styre besluttet høsten 1992 å bevilge NOK 30 000 til fordeling blant kursdeltagere på det andre kurset i rekken, som på grunn av denne innsprøyting kunne gjennomføres med 16 deltagere og representanter fra alle fem land i Norden.

Evalueringen av kursene har vært god, og det har lykkes å utvikle et nettverk. Kursdeltagere bruker hverandre etter kursene. Deltagere fra det første kurset var invitert til en weekend under Oslokurset med professor J. Birren som gjesteforeleser, og begge kurs er invitert til et seminar i Jönköping i forkant av den 12. Nordiske kongress i gerontologi i 1994.

GeroNord

Siden 1992 har styret arbeidet med å utgi informasjonsskriftet GeroNord regelmessig, med 2 utgivelser i året. GeroNords redaksjon består av Aase-Marit Nygård, Andrus Viidak og Toril Utne.

Foreløpig er skriften i en innkjøringsfase, og det viktigste arbeidet er å få en regelmessig tilførsel av bidrag og informasjon til redaksjonen. I første rekke henvender redaksjonen seg til styrets medlemmer, NGFs ekspertråd og moderforeningene når det gjelder anmodning om stoff til bladet, og det må bli deres oppgave å formidle dette videre til kolleger og fagfeller.

Omkostningene ved trykking og utsendelse bæres fortsatt av NGF. Inkludert ferdigstillelse av manus, trykking og forsendelse, koster hvert eksemplar ca. NOK 5,-. Det prøves ut et system for utsendelse til hvert enkelt medlem fra Oslo. Dette sparer moderforeningene for en del arbeid og utgifter, men betinger at det finnes oppdaterte medlemslister og at disse sendes NGFs sekretariat.

Det ble vedtatt på styremøtet høsten 1993 at GeroNord skal gis ut med 3 nummer i 1994, over NGFs budsjett.

Nordisk gerontologipris

I forbindelse med sitt 20-års jubileum utlyste NGF i samarbeid med Rhône-Poulenc Rorer en nordisk pris i gerontologi på kr. 50.000. Prisen skal deles ut under åpningen av 12. Nordiske kongress i gerontologi i Jönköping. NGF inviterte gjennom GeroNord til nominasjon av kandidater til prisen, som ikke kunne søkes direkte. Prisen utdeles av en jury som består av adjungerad professor i gerontologisk psykologi Stig Berg, Jönköping, professor i geriatri Olav Sletvold, Trondheim og NGFs formann, professor Andrus Viidak.

12. Nordiske kongress i gerontologi

Styret i NGF har fortlopende hatt kontakt med kongressen president Stig Berg og generalsekretær Inger Cronholm. Styret har godkjent kongressens budsjett, og har delegert til NGFs formann og sekretær å fortsette samarbeidet med kongressarrangørene. Etter gjeldende vedtekter (NGFs stadgar, pkt. 5) står NGF, sammen med de arrangerende moderforeninger, ansvarlig for evt. underskudd på kongressen, så sant arrangørene holder seg til godkjent kongressbudsjett.

Innpassing av aldringspsykologi i psykologistudiet i Norden

En nordisk psykologgruppe arbeider med retningslinjer for innpassing av aldringspsykologi i

psykologstudiet ved de ulike universiteter i Norden. Første del av arbeidet som omfatter grunnutdanningen, ble avsluttet i 1993, og del to om etter- og videreutdanning i aldringspsykologi blir ferdig til kongressen i Jönköping i 1994. Samlet rapport presenteres i en work-shop under kongressen, hvoretter Styret formelt godkjener dokumentet før materialet stilles fritt i Norden.

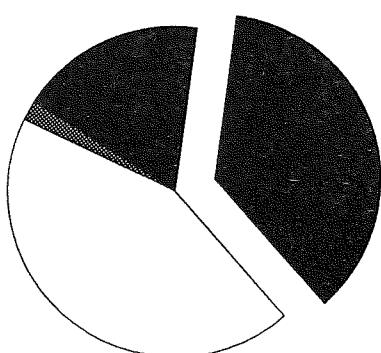
Oslo, mars 1994

Andrus Viidak
Formann

Aase-Marit Nygård
Sekretær/kasserer

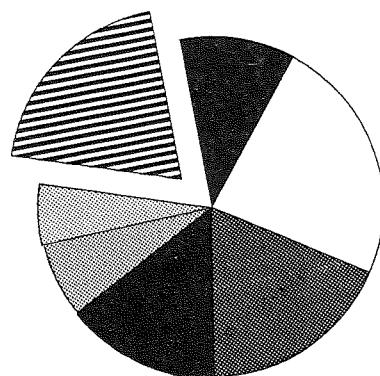
NGFs regnskap Taps- og vinningskonto 1992 - 1993

Inntekter

■ Medlemskontingent (152)
□ Kongressoverskudd (181)
■ GeroNord salg (8)
■ Renteinntekt m.v. (74)

Utgifter

■ Adm. utg./diverse (45)
□ Styremøter (99)
■ GeroNord (76)
■ Ekspertgruppen (60)
■ Nordisk kurs (30)
■ Kongresstipend (24)
■ Overskudd (81)

Kommentarer til regnskapet:

- Total omsetning i perioden (1992-93): NOK 334.031
- Overskuddet, NOK 80.630, beror kun på kongressoverskudd. Uten dette ville regnskapet ha vist et underskudd på NOK 100.340.
- Medlemskontingensten utgjør ca. 1/3 av inntekten i perioden.

«Preparation for Ageing»

XVII International IAUTA Congress
12.-14. August 1994, Jyväskylä, Finland

Scientific programme:

A. The organizers have invited speakers to give Keynote Lectures from Europe and abroad. Among others we will mention:

- Christine Castelain Meunier, France: Gender and Ageing
- Brian Groombridge, England: Emergent Challenges of Universities of the Third Age
- Eino Heikkinen, Finland: Realities and Utopian Ideas of Healthy Ageing
- Peter Laslett, England: Disappearance of Old Age
- John B. McKinlay, USA: Autonomy and Quality of Life in Old Age
- Birgitta Odén, Sweden: Interaction between Family Generations: A Historical Perspective

B. Topics presented by selected speakers in the Plenary Sessions:

- The Activities of the Third Age Universities in Different Countries regarding the Theme of the Preparation for Ageing and for Retirement
- Ageing and Work
- Challenges of Educational Gerontology
- Promoting Quality of Life in Older Adults.

C. Invited Workshops are planned e.g. on the following topics:

- Ageing and Work
- Autobiography and Reminiscence
- Coping Processes and Strategies of Elderly People
- Ethical Issues in the Care of Elderly People
- Gender and Ageing
- Health-Related Quality of Life in Old Age
- Immigration and Ageing among Ethnic Minorities
- Interaction Between Family Generations
- Meaning of Life in Old Age
- Pension Security in the Future
- Preparation for Retirement
- Social Generations
- Study Activities of Elderly People in the Nordic Countries
- Willingness to Retire.

For further information, please contact the Congress Secretariat, Jyväskylä Congresses, Ms. Taru-Maija Heilala, P.O. Box 35, FIN-40351 Jyväskylä.

Lektorat i geriatri ved Aarhus Universitet

Ved Aarhus Universitets sundhedsvidenskabelige fakultet er der pr. 1.2. 1994 oprettet et lektorat i geriatri, som jeg er blevet ansat i. Geriatri har ikke indgået i undervisningen ved Aarhus Universitet, og indgår ikke i studieplanen. Planen er, at der nu opbygges såvel klinisk som teoretisk undervisning i faget, som først vil blive en realitet i efterårs-semestret 1994 og en mulighed for at få faget ind som eksamensfag under intern medicin, når den nye studieordning bliver en realitet.

Der er således etableret undervisning i geriatri ved alle tre universiteter i Danmark.

Jørgen Linde

Overlæge ved Geriatrisk afdeling C
Marselisborg Hospital
Aarhus

Nordiskt geriatrikt professorsmøte i Bergen 30.9.-1.10. 1993

20 representanter från alla 5 nordiska länderna.

Diskuterades:

1. Geriatrisk bedömning/vurdering, på förslag av och diskussion under ledning av Olav Sletvold, Trondheim.
2. Användande av vurderings/skattringsskalor i geriatriken, på förslag av och diskussion under ledning av Knut Engedal, Oslo.

Diskussionerna i plenum ledde till att en arbetsgrupp för vart ämne tillsattes. Arbetsgruppenes medlemmar kommunikerar inbördes och leverar ett fördjupat förslag till nästa nordiska geriatrikska professorsmøte.

3. Ytterligare en arbetsgrupp tillsattes rörande nordisk geriatriisk postgraduate kurs, som eventuellt kan hållas i anslutning till professorsmötena. Ämnen föreslås senare. Förste kurserna tänkt till 1995.
4. Nästa nordiska professorsmøte henstades till Reykjavik, Island, 1.-2. oktober 1994.

Ann-Kathrine Granérus/
Carsten Hendriksen

Fra Carlsbergfondet i Danmark har vi mottatt følgende informasjon:

Professor Poul Chr. Matthiessen er fra årsskiftet 1993/94 gått over til å virke som heltids arbeidende styreformann i Carlsbergfondet.

Carlsbergfondet er nært knyttet til Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab.

Carlsbergfondet er opprettet i forskningsøyemed, og gir årlig bidrag til forskning på en rekke områder, inklusive naturvitenskapelig, humanistisk og sosialvitenskapelig forskning. I tillegg

driver Carlsbergfondet egne akademiske institusjoner, f.eks. Carlsberglaboratoriet (startet i 1875) og det national-historiske museum på Frederiksborgh slott (grunnlagt i 1878).

Professor Poul Chr. Matthiessens nye adresse er:
Carlsbergfondet
H.C. Andersens Boulevard 35
DK-1553 København V

Hälsotillståndet och funktionsförmågan hos 65-åriga Vandabor

Den systematiska kartläggningen av 65-åriga vandabors hälsotillstånd (VAVA) är en del av Södra Finlands åldringsundersökning, som har såsom målsättning att klarrätta vilka bakgrundsfaktorer som försvagar de äldres hälsa och funktionsförmåga och klarrätta vilka möjligheter det finns att förebygga dessa.

Till undersöningen kallades per brev alla år 1925 födda, hemboende vandabor ($N=778$) och 91 procent ($N=707$) av dessa returnerade brevintervjun ifyllt och 88 procent ($N=687$) deltog i en strukturerad intervju hos en hälsovårdare och i en läkareundersökning.

94 procent av de undersökta bodde hemma utan utomstående hjälp. Var femte ansåg sig dock vara sjuk och t.o.m. flera än fyra av fem (83 procent) hade något symptom som störde det dagliga livet. Smärtor i rörelseorganen var de vanligaste symptomen och förekom hos var fjärde. Den kardio-respiratoriska prestationsförmågan var dock rätt tillfredsställande, ty endast hos 4 procent förekom symptom vid lindrig ansträngning (2 procent NYHA III) eller i vila (2 procent NYHA IV). Riskfaktorer för de mest betydande kardiovaskulära sjukdomarna var mycket vanliga.

Fyra av fem (81 procent) använde kommunala hälsotjänster. Var tredje av de undersökta uttryckte sin åsikt om att deras symptom och besvär inte tidigare tillräckligt hade klarlagts.

Hos 10 procent visade den systematiska undersöningen nya fynd av betydelse för valet av behandling. Av dessa fynd skulle de flesta ge anledning till konsultation hos specialläkare och i vartannat fall ansågs en specialundersökning nödvändig. Största delen av de enskilda rekommenderade undersökningarna koncentrerades till specifiseringe laboratorie- och röntgen undersökningar. Bara i några enskilda personers fall ledde

Aktiviteter i Dansk Gerontologisk Selskab 1993-94

Dansk Gerontologisk Selskab

Det videnskabelige selskab har nu 790 medlemmer. Ved hjælp af et nyt medlemskartotek, der er udarbejdet i Oslo, har vi nu let adgang til at følge tilgang og afgang af medlemmer. Medlemskartoteket giver også let adgang til at utsende specielle meddelelser til medlemmerne, f.eks. vedrørende uddannelser og møder.

Ydre rammer:

Dansk Gerontologisk Selskab har tilhuse i en gammel, stor villa i Hellerup: Aurehøjvej 24. Det store hus giver gode muligheder for at markere både Dansk Gerontologisk Selskab og Dansk Gerontologisk Institut, der også har kontorer i villaen.

Gerontologi og Samfund:

Dette medlemsblad omfatter 4 årlige numre. Bladet formidler viden indenfor gerontologien og orienterer om fremskridt indenfor udviklingsarbejde og forskning. Indholdet i bladet dækker så vidt muligt de mange specialer, som gerontologien omfatter. Redaktionen er bredt sammensat med hovedredaktør, sekretær, redaktionskomite og rådgivende panel. Hertil kommer et stort fagråd, der løbende skal orientere om nyheder indenfor specialerne.

Fagrådet:

Dette råd omfatter 25 medlemmer fra forskellige specialer strækende sig fra demografi, sociologi over primær sundhedstjeneste, geriatri, psykiatri, ernæring til økonomi. En gang årligt samles fagrådet med

undersöningen till effectivering av sociala tjänster.

Undersöningen visade klart att:

1. vid pensioneringen känns behovet av hälsotjänster rätt stort subjectivt (var tredje),
2. objektivt sett är funktionsförmågan god och behovet av utomstående hjälp ännu litet

bestyrelsen, således at der kan blive udvekslet viden mellem de forskellige specialer. Der lægges også planer for supplerende undervisning og mødeaktiviteter.

Undervisning og kurser:

Dansk Gerontologisk Selskab afholder mange kurser mhp. at uddanne bredt i gerontologi. Som en nyskabelse har Selskabet etableret diplomkurser, der strækker sig over flere dage med gennemgang af gerontologiens viktigste områder. Der er afholdt adskillige videnskabelige møder bl.a. om forskning og utvikling på ældreområdet, den medicinske patient, diabetes hos ældre samt anvendt gerontologi.

Bogudgivelser:

Dansk Gerontologisk Selskab har indkøbt forskellige håndbøger bl.a. af Knud Ramian: «Vejen til en god alderdom», Birgitte Rørbye og Henning Kirk: «Aldring - fordøm» og Jørgen Bruun Pedersen (red.): «Gerontologisk Håndbog». Disse bøger sælges fordelaktigt til Selskabets medlemmer. Bøgerne anvendes i undervisning på forskellige niveauer.

Ønsker for fremtiden:

Mere forskning indenfor gerontologi og geriatri, gerne på nordisk plan samt øgt kontakt til befolkning og politikere, således at vor viden kan blive samfundet til gavn og glæde.

Jette Ingerslev
Overlæge, dr.med.
Medicinsk afdeling
Skive sygehus

3. riskfaktorerna för kardiovaskulära sjukdomar är mycket allmänna samt
4. i denne åldersgrupp riktas förväntningarna både hos de undersökta och hos vårdpersonalen i första hand på diagnos och behandling av mer akuta symptom.

Sirpa Sairanen, Leena Niinistö,
Reijo Tilvis

Festskrift til Eva Beverfelt i anledning 70-års dagen

En «Grande Dame» innen gerontologien er kommet til skjels år og alder. 6. mars 1994 fylte Eva Beverfelt 70 år.

33 år gammel, i 1957, ble hun leder for et av de første institutter for eldreforskning i Europa, den gang Nasjonalforeningens gerontologiske institutt, som i 1973 ble Norsk gerontologisk institutt, administrativt underlagt Sosialdepartementet. Det gir jubilanten en fartstid på 37 år som administrativ leder og forskningssjef. Disse årene har vært en grotid for eldreforskning og eldrepolitikk i Norge, i Norden, i Europa og på andre kontinenter. Eva Beverfelt har vært aktiv i det internasjonale forskningsmiljø og har spilt en betydelig rolle i det norske miljøet. Instituttet har opparbeidet et stort internasjonalt nettverk.

Norsk gerontologisk institutt har vært et anvendt forskningsinstitutt i ordets beste forstand. Det har representert en base for ny kunnskap både for dem som utformer politikk og for «fotfolket» innen eldreomsorgen. Dette er et produkt av forskningssjefens linje: Eva Beverfelt har villet forene det teoretiske og forskningsmessige med den praktiske eldreomsorgen; den som finner sted i hjemmene, på eldresentrene, i institusjonene. Samarbeid mellom teori og praksis har gitt næring både til forskningen og praksisfeltet. Eva Beverfelt har representert en karakteristisk, men

«Alderdoms vekst» er tittelen på festskriften som hyller Eva Beverfelt. GeroNord bringer forordet fra boken til sine leser og ønsker jubilanten hjertelig til lykke

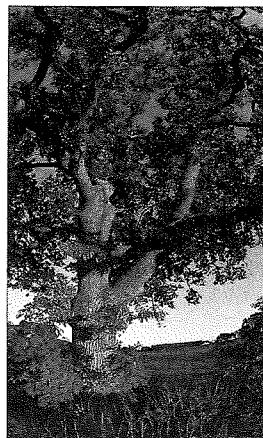
likevel ikke alltid godt synlig «eminense» innenfor norsk sosialpolitikk og samfunnsforskning. Hennes innflytelse har således vært videre enn hennes spesialfelt; aldring og eldreomsorg.

Festskriften rommer glimt fra jubilantens og hennes kollegers faglige fortid, under hovedoverskriften «Såkornet». Utviklingen av et forskningsfelt. Samtidig gir skriften bidrag fra det forskermiljø Eva Beverfelt leder, og som fyller hennes arbeidsdag idet hun runder de 70. Medarbeidere ved NGI har under fellesrubrikken «Fra det hjemlige plantefelt - forskning ved NGI», gitt artikler som viser noe av spennvidden i Instituttets forskningspraksis.

Men et festskrift til Eva Beverfelt hadde manglet noe vesentlig dersom det ikke hadde gitt leseren - i hvert fall et lite - innblikk i et overskuddsfenomen som tør være særegent for Norsk gerontologisk institutt. Den humanistiske tradisjon - gjerne knyttet til litterær dannelses - og synlig i sikker språksans - har vært en kvalitet ved Instituttets rapporter.

Alderdoms vekst

*Festskrift til
Eva Beverfelt
i anledning
70-årsdagen*

Evas språklige akrobatikk og dikteriske åre strøs ut til glede for det mer «intime» fellesskapet på Instituttet: Ved medarbeideres runde år, ved feiring av et avsluttet prosjekt eller ved julefester. De lynskarpe personkarakteristikkene, gitt som et ømt klarsyn, de barokke allegorier eller de bittersøte kommentarer, det være seg til forskning, politikken eller budsjettet, slår an en grunntone i Instituttets interne, si gjerne «private» liv, som er spesiell.

Med dette festskriften vil venner og kolleger uttrykke de hjerteligste gratulasjoner for åremålsdagen og ønske jubilanten gode år som aktiv - og sikkert fortsatt hardt arbeidende - pensjonist!

*Redaksjonen
(Anne Helset, Aase-Marit Nygård,
Sol Seim og Toril Utne)*

Aldersdemente med vanskelig atferd

Behandling av aldersdemente med vanskelig atferd er en økende utfordring for helsepersonell, både i kommune- og spesialhelsetjenesten. Sosialdepartementets utviklingsprogram om aldersdemens har i tre prosjekter sett nærmere på ulike forhold når det gjelder kartlegging av vanskelig atferd, behandlingsmulighet og samarbeid mellom førstelinje- og spesialisthelsetjenesten samt spørsmål om rettsikkerhet. Rapportene foreligger nå fra INFO-banken:

*Betty Horn & Linda Stendal
Å forstå når man ikke forstår ...
Urolige aldersdemente og personalet som behandler dem.
Rapport nr 8, 1993. Kr. 100*

*Anne Marie Mork Rokstad
Hjelp han slår!
Utredning og behandling av vanskelig atferd hos demente.
Rapport nr. 9, 1993. Kr. 100*

Siv Skarstein

*Ta den ring og la den vandre ...
Kartlegging av vanskelig atferd -
idéer til terapeutiske tiltak å bygge
videre på.
Rapport nr. 10, 1994. Kr. 100*

Rapportene kan bestilles fra
INFO-banken
Granli senter
N-3170 Sem
Tlf.: (+47)33 33 25 66
Fax: (+47)33 33 21 53

S-
L
m

Returadresse:
Nordisk Gerontologisk Forening
Oscarsgt. 36
N-0258 Oslo

Aktuelle konferanser

XIII World Congress of Sociology,
Bielefeld, Tyskland, 18.-23. juli 1994
Gesellschaft für Internationale
Soziologie, Universität Bielefeld
D-336 15 Bielefeld, Germany

EBSSRS symposium i Jönköping,
Sverige, 27.-31. august 1994
«The Need for New Aging Policies».
Institut för Gerontologi, Box 1038
S-551 11 JÖNKÖPING, Sverige.

Fourth International Conference on
Alzheimer's Disease and Related
Disorders, Minneapolis, Minnesota,
USA, 29 juli - 3 augusti 1994

Abstracttiden har gått ut
J. Mortimer, M. Dysken
Geriatric Research Education and
Clinical Center (11G)
Veterans Affairs Medical Center
Minneapolis, MN 55417 USA

XVII International Iauta Congress,
«Preparation for Ageing»,
Jyväskylä, Finland, 12.-14.8 1994

Abstracttiden har gått ut
Jyväskylä Congresses
P.O. Box 35, 40351 JYVÄSKYLÄ
Finland

European Group for Research into
Physical Activity for the Elderly
II International Conference «Physical
Activity & Health in the Elderly»
The University of Stirling, Scotland,
1.-5. september 1994

Centre for Physical Education and
Sports Development, The University of
Stirling, Stirling FK9 4LA, Scotland

«Health Care of the Elderly. The
United Kingdom Experience»
3 - 16 September 1994
Royal College of Physicians of Edin-
burgh, 9 Queen Street, Edinburgh EH2
1JQ. Scotland, UK

«What do we Owe the Elderly?»
Allocating Social and Health Care
Resources, an International Conference
Maastricht, the Netherlands, 16.-17.
september 1994

Aging Conference, Hastings Center,
255 Elm road, Briarcliff Manor, NY
10510 USA

«A Decade of Change», the 10th
International Conference of Alzheimer's
Disease International (ADI)
21 - 23 September 1994
Secretariat: CEP Consultants Ltd, 26-
28 Albany Str. Edinburgh EH1 3QH,
Scotland, UK

Habitat 94: New Frontiers in Housing
& Planning.
Edmonton, Alberta, Canada, 18.-23.
september 1994

Abstracttiden har gått ut
Canadian Institute of Planners
541 Sussex Drive, 2nd Floor
Ottawa, Ontario, Canada K1N 6Z6

2. Congress of the Nordic Society for
Research in Brain Aging
Oslo, Norge, 14.-15. oktober 1994.
Abstracttiden har gått ut
Secretariat of NORAGE '94
INFO-banken
Granli senter, N-3170 Sem, Norge

Prevention: The Key to Health for Life.
The First International Conference,
Charleston, West Virginia USA
27.-30. oktober 1994

Abstracttiden har gått ut
The First International Conference on
Prevention. Charleston Convention &
Visitors Bureau
200 Civic Center Drive
Charleston, WV 25301

Der 14. Österreichische Geriatrie-
kongress: «Geriatrie - eine
Herausforderung» Bad Hofgastein,
Salzburg, 26.3-31.3. 1995
Information: Prim. Dr. Franz Böhmer,
Ärztlicher Direktor der Allgemeinen
Poliklinik, Mariannengasse 10, A-1090
Wien

III Europeiske Gerontologiske Kon-
gress, Amsterdam, 30.8.-2.9. 1995.
Tema: «Ageing in a changing Europe:
Choices and limitations».
RAI Organisatie Bureau Amsterdam
bv, P.O.Box 77777
1070 MS Amsterdam, The Netherlands

International Psychogeriatric Associa-
tion, Seventh Congress «Spirit in
Ageing», Sydney, Australien, 29.10-
3.11. 1995
Wyeth Clinical Meeting Service
International Psychogeriatric Congress
P.O. Box 148
Parramatta NSW 2124 Australia

The XVIth Congress of the Internatio-
nal Association of Gerontology,
Adelaide, Australien, 19 - 24.8. 1997
Professor Gary Andrews, Chairman,
1997 World Congress of Gerontology
Centre for Aging Studies
Science Park Adelaide
Bedford Park SA 5042 Australia

GeroNords redaksjon:
Nordisk Gerontologisk Forening
Oscarsgt. 36
N-0258 Oslo
Telefon: 47-22-55 74 20
Telefax: 47-22-56 19 50